

॥ सा विद्या या विमुक्तये ॥

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

“ज्ञानतीर्थ” परिसर, विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY NANDED

“Dnyanteerth”, Vishnupuri, Nanded - 431606 Maharashtra State (INDIA)

Established on 17th September 1994 – Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

आंतर-विद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखेतील
विविध पदवी व पदव्युत्तर विषयांचे
सी.बी.सी.एस. पॅटर्नचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक
वर्ष २०१९-२० पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक ३० एप्रिल २०१९ रोजी संपन्न झालेल्या ४३व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील ऐनवेळचा विषय क्र.७/४३-२०१९ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील आंतर-विद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखेतील पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- 1) B.A.-I Year Physical Education
- 2) M.P.Ed.-I Year
- 3) B.Ed.-I & II Year
- 4) M.Ed.- I Year
- 5) B.A.-I Year-Music)
- 6) B.A.-I Year-Journalism & Mass Communication) (Optional I, II, III)
- 7) M.A.-I Year-Journalism & Mass Communication) (MA MCJ, I & II)
- 8) M.A./M.Sc.-I Year-Electronic Media
- 9) B.A.- I Year-Computer Animation and Web Designing
- 10) Master in Computer Animation, Vfx & Web
- 11) B.A.-I Year-Library and Information Science
- 12) B.A.-I Year-Home Science
- 13) B.A.-I Year-Fashion Design
- 14) M.A.-I Year- Fashion Design
- 15) B.S.W.-III Year

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी व पदव्युत्तर-सीबीसीएस
अभ्यासक्रम/२०१८-१९/३८६१

दिनांक : २३.०५.२०१९.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित / -

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ विभाग)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHAWADA
UNIVERSITY NANDED.

NEW SYLLABUS

MUSIC

FACULTY OF INTERDISCIPLINARY STUDIES

B.A. First Year

Semester Pattern

{ Semester – I & II }

Choice Based Credit System {CBCS}

{With Effective From June 2019}

Page 1 to 14

S. R. T. M. UNIVERSITY NANDED

Choice Based Credit System {CBCS} Course Structure
Faculty of Interdisciplinary
Subject: - MUSIC, **B.A. First Year**, New Syllabus, Semester Pattern.
Semester I & II
Effective from June 2019-2020

Semester	Core Course	Paper No.	Name Of Paper	Lecture/ Practical Per week	Total No Of Lectures/ Practical In One Semester	CA	ESE	Total Marks	Credits	
I	CCMUS - TH	I	Indian Classical Music Vocal & Instrumental{TH}	4 TH	55	35	40	75	3	
	CCMUS - PR	II	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}	6 PR	84	--	75	75	3	
	Total --				10	139	35	115	150	6
	OR PAPER									
	CCMUS - TH	I	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}	4 TH	55	35	40	75	3	
	CCMUS - PR	II	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}	6 PR	84	--	75	75	3	
	Total --				10	139	35	115	150	6

Semester	Core Course	Paper No.	Name Of Paper	Lecture/ Practical Per week	Total No Of Lectures/ Practical In One Semester	CA	ESE	Total Marks	Credits	
Semester II	CCMUS - TH	III	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}	4 TH	55	35	40	75	3	
	CCMUS - PR	IV	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}	6 PR	84	--	75	75	3	
	Total --			10	139	35	115	150	6	
	OR PAPER									
	CCMUS - TH	III	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}	4 TH	55	35	40	75	3	
	CCMUS - PR	IV	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}	6 PR	84	--	75	75	3	
Total --			10	139	35	115	150	6		

Note :-

1. CC MUSI : Core Course of Music.
2. PR : Practical {One Practical Period is One Hour duration }
3. TH : Theory.
4. CA : Continuous Assessment.
5. ESE : End Of Semester Examinations
6. SEC : Skill Enhancement Course
7. Paper {Elective} Transfer of Credit as Per Student Choice.
8. 20 Marks for Test & Record Book (प्रात्यक्षिक वही){ 10+10= 20 }
9. 15 Marks for Tutorial/ Seminar.

S. R. T. M. UNIVERSITY NANDED
CBCS - Choice Based Credit System
Subject: - MUSIC B.A. First Year New Syllabus, Semester Pattern.
Semester I & II
Effective from June 2019-2020

Semister - I

Paper No.	Title of Paper	Internal Mark {CA}	External Marks End Semester Exam {ESE}	Total Marks {CA +ESE}
I	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}	35	40	75
II	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}	--	75	75
OR PAPER				
I	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}	35	40	75
II	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}	--	75	75

Semister - II

Paper No.	Title of Paper	Internal Mark {CA}	External Marks End Semester Exam {ESE}	Total Marks {CA +ESE}
III	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}	35	40	75
IV	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}	--	75	75
OR PAPER				
III	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}	35	40	75
IV	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}	--	75	75

MUSIC
New Syllabus
B.A. I Year,

Semester - I, Paper No. - I (Theory)

Name Of Paper:- Indian Classical Music Vocal & **Instrumental {TH}**

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत गायन (कंठ) व स्वरवाद्य (शास्त्र)

Credit :- 3	Periods :- 55	Mark : 75
Internal Mark :- 35	End Of Semester Exam :- 40	

प्रकरण 1

Periods Mark

पेपर दोन मध्ये दिलेल्या सर्व रागांची शास्त्रीय माहिती तसेच छोटारख्याल आणि सरगम गीत स्वरलिपीमध्ये (नोटेशनमध्ये) लिहीण्याचा सराव. 14 10

प्रकरण 2

14 10

1) पं. वि.ना. भातखंडे यांच्या स्वरलिपीचा संपूर्ण परीचय

2) व्याख्या / संकल्पना

- 1) श्रुती 2) संगीत 3) थाट 4) नाद 5) कला— ललितकला,
- 6) स्वर 7) सप्तक 8) वर्ज्य स्वर 9) ताल 10) अलंकार
- 11) वादी स्वर — संवादी स्वर 12) अनुवादी स्वर 13) न्यास—विन्यास
- 14) ध्वनी 15) राग 16) आरोह—अवरोह 17) पकड 18) स्थाई—अंतरा.

प्रकरण 3 गीतप्रकारांची माहिती.

14 10

- 1) सरगम गीत 2) तराणा 3) लक्षणगीत 4) ख्याल 5) धृपद 6) धमार
- 7) टप्पा 8) होरी

प्रकरण 4 कलावंतांची जीवनचरित्रे

13 10

- 1) अमीर खुसरो 2) स्वामी हरीदास 3) मियाँ तानसेन
- 4) पं. वि.ना. भातखंडे

MUSIC

New Syllabus,

B.A. I Year, Semester - I, Paper - II, Practical.

Name Of Paper:- Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत गायन (कंठ) व सुरवाद्य (प्रात्यक्षिक / क्रियात्मक)

Credit :- 3	Periods :- 84	Mark : 75
Internal Mark :- No Internal Mark	End Of Semester Exam :- 75	

प्रकरण 1	Periods	Mark
अलंकार. शुद्ध स्वरांचे वेगवेगळे दहा अलंकार गाणे / स्वरवाद्यासाठी वाजविणे व गायन करित असतांना अथवा स्वरवाद्यावर वाजवित असतांना ओळखणे	20	15
प्रकरण 2 रागज्ञान खालील रागांच्या वैशिष्ट्यांसह संपूर्ण शास्त्रीय माहिती :- आरोह अवरोह पकड, रागाच्या आरोह-अवरोहाचे सरळ सहज सोपे चार अलंकार, एक छोट्याख्याल गाता / वाजविता येणे आवश्यक आहे. त्याचबरोबर खालीलपैकी कोणत्याही एका रागामध्ये बडाख्याल (विलंबित ख्याल) फक्त बंदिश गाता / वाजविता येणे आवश्यक आहे. 1), राग भूपाली (भूप) 2) राग भिमपलास 3) राग दुर्गा, 4) राग अल्हैया बिलावल 5) राग देस.	25	20
प्रकरण 3 प्रकरण दोन मधील कोणत्याही रागामध्ये एक लक्षणगीत, एक सरगम गीत, व एक तराणा गाता / वाजविता येणे आवश्यक आहे.	15	13
प्रकरण 4 वंदे मातरम्, जन गण मन, राष्ट्रभक्तीपर गीत आणि स्वागतगीत यापैकी कुठलीही दोन गीते गाता / वाजविता येणे आवश्यक आहे.	12	12
प्रकरण 5 तालज्ञान. खालील तालांच्या वैशिष्ट्यांसह संपूर्ण शास्त्रीय माहिती, तसेच खालील ताल हातावर टाळी देवून म्हणता येणे आवश्यक आहे. वरिल तालांचे सर्वसाधारण ठेके तबल्यावर वाजत असतांना ओळखणे व लिहिता येणे आवश्यक आहे. 1) ताल तीनताल (त्रिताल) 2) ताल दादरा 3) ताल केहेरवा 4) ताल एकताल – विलंबित 5) ताल चौताल.	12	15

OR PAPER

MUSIC

New Syllabus,

B.A. I Year

Semester - I, Paper - I, Theory

Name Of Paper:- Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला व पखवाज अवनध्द (लेखी/शास्त्र)

Credit :- 3

Periods :- 55

Mark : 75

Internal Mark :- 35

End Of Semester Exam :- 40

प्रकरण 1

Periods Mark

व्याख्या.

14 10

- 1) मात्रा 2) ताल 3) सम 4) खाली/काल 5) विभाग/खंड 6) आवर्तन
7) संगीत 8) लय 9) बोल 10) ठेका 11) किस्म 12) दुगुन 13) तिगुन
14) मुखडा

प्रकरण 2

14 10

1) संकल्पना.

- 1) कायदा 2) रेला 3) परण व परणांचे प्रकार 4) तिहाई व तिहाईचे प्रकार
5) लय आणि लयीचे प्रकार 6) लग्गी आणि लडी

2) तबला व पखवाजाची सचित्र माहिती.

प्रकरण 3

14 10

पं. वि. ना. भातखंडे यांच्या ताललिपीचा संपूर्ण अभ्यास.

प्रकरण 4 कलावंतांची जीवनचरीत्रे.

13 10

- 1) पं. सामता प्रसाद 2) उ. अहमदजान थिरकवा
3) उ. अल्लारखा 4) उ. हबीबुद्दीन.

MUSIC
New Syllabus,
B.A. I Year

Semester - I, Paper - II, Practical.

Name Of Paper:- Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला व पखवाज अवनध्द (प्रात्यक्षिक / क्रियात्मक)

Credit :- 3

Periods :- 84

Mark : 75

Internal Mark :- No Internal Mark

End Of Semester Exam :- 75

प्रकरण 1

Periods Mark

तबला / पखवाज या वाद्यावर वाजविले जाणारे वर्ण,
व तबला / पखवाजावर हाताची ठेवण कशी असावी याची
संपूर्ण क्रियात्मक माहीती.

20 15

- 1) तबला / पखवाज या वाद्यावर उजव्या हाताने वाजविले जाणारे वर्ण.
- 2) तबला / पखवाज या वाद्यावर डाव्या हाताने वाजविले जाणारे वर्ण.
- 3) तबला / पखवाज या वाद्यावर दोन्ही हाताने वाजविले जाणारे वर्ण.

प्रकरण 2

25 20

खालील तालांमध्ये एक तिट, व एक तिरकीटचा कायदा
चार-चार पलटयासह व तिहाई

- 1) ताल तिनताल (त्रिताल) 2) झपताल

प्रकरण 3

15 13

खालील तालांमध्ये त्यासमोर दर्शविलेला विस्तार आवश्यक

- 1) एकताल :- बेदम तिहाई, दमदार तिहाई
- 2) रूपक :- दोन तुकडे व एक मुखडा
- 3) केरवा व दादरा तालामध्ये चार-चार लग्गी आणि लडी

पखवाज

- 1) धमार :- दोन तुकडे, मुखडे, तिहाई.
- 2) सूलताल :- दोन परण, एक कायदा.
- 3) चौताल :- एक परण, एक चक्रदार, एक तुकडा.

प्रकरण 4

12 12

प्रकरण 1,2,3 मध्ये दिलेले सर्व ताल व त्यातील रचना
हातावर टाळी देवून म्हणता येणे व पढंत करता येणे आवश्यक आहे.

प्रकरण 5

12 15

तबला / पखवाजाची शास्त्रीय माहीती.

MUSIC
New Syllabus,
B.A. I Year,

Semester - II, Paper - III, Theory .

Name Of Paper:- Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}
पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत कंठ व स्वरवाद्य (लेखी/शास्त्र)

Credit :- 3	Periods :- 55	Mark : 75
Internal Mark :- 35	End Of Semester Exam :- 40	

प्रकरण 1	Periods	Mark
पेपर चार मध्ये दिलेल्या सर्व रागांची शास्त्रीय माहिती.तसेच छोट्याख्याल, सरगमगीत आणि लक्षणगीत स्वरलीपीमध्ये (नोटेशनमध्ये) लिहीण्याचा सराव.	14	10
प्रकरण 2	14	10
1) पं. वि. दि. पलुस्कर यांच्या स्वरलिपीचा संपूर्ण परीचय		
2) व्याख्या/ संकल्पना		
1) आलाप 2) तान 3) जाती 4) ताल 5) मात्रा 6) विभाग-खंड.		
7) सम 8) काल-खाली 9) आवर्तन 10) ग्रह 11) पूर्वांग-उत्तरांग		
12) वक्रस्वर 13) मिंड 14) कणस्वर 15) गानसमय.		
प्रकरण 3 गीतप्रकारांची माहिती	14	10
1) लोकगीत 2) लावणी 3) पोवाडा 4) वासुदेव 5) गोंधळ		
6) गौळण 7) भारूड.		
प्रकरण 4 कलावंतांची जीवनचरीत्रे	13	10
1) गोपाल नायक 2) जयदेव 3) त्यागराज 4) पं. वि. दि. पलुस्कर.		

MUSIC
New Syllabus,
B.A. I Year,

Semester - II, Paper - IV, Practical.

Name Of Paper:- Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत कंठ व सुरवाद्य (प्रात्यक्षीक / क्रियात्मक)

Credit :- 3	Periods :- 84	Mark : 75
Internal Mark :- No Internal Mark		End Of Semester Exam :- 75

प्रकरण 1	Periods	Mark
अलंकार. शुद्ध स्वरांचे वेगवेगळे अलंकार गाणे /स्वरवाद्यासाठी वाजविणे व गायन करत असतांना अथवा स्वरवाद्यावर वाजत असतांना ओळखणे	20	15
प्रकरण 2 रे. रागज्ञान खालील रागांच्या वैशिष्ट्यांसह संपूर्ण शास्त्रीय माहिती, आरोह अवरोह पकड, रागाच्या आरोह-अवरोहाचे सरळ सहज सोपे चार अलंकार, एक छोट्याख्याल गाता / वाजविता येणे आवश्यक आहे. त्याचबरोबर खालीलपैकी कुठल्याही एका रागामध्ये बडाख्याल (विलंबित ख्याल) फक्त बंदिश गाता / वाजविता येणे आवश्यक आहे.	25	20
1) राग बिहाग. 2) राग काफी 3) राग वृंदावनी सारंग, 4) राग भैरव 5) राग यमन		
प्रकरण 3 प्रकरण दोन मधील कुठल्याही रागामध्ये लक्षणगीत, सरगमगीत, तराणा आणि धृपद यापैकी कुठलेही दोन गीत प्रकार गाता / वाजविता येणे आवश्यक आहे.	15	13
प्रकरण 4 भजन, भावगीत, किंवा लोकगीत यापैकी कोणतेही एक गीत गाता येणे आवश्यक आहे	12	12
प्रकरण 5 तालज्ञान. खालील तालांच्या वैशिष्ट्यांसह संपूर्ण शास्त्रीय माहिती, तसेच खालील ताल हातावर टाळी देवून म्हणता येणे आवश्यक आहे. वरिल तालांचे सर्वसाधारण ठेके तबल्यावर वाजत असतांना ओळखणे व लिहिता येणे आवश्यक आहे.	12	15
1) ताल तीनताल (त्रिताल) विलंबित 2) ताल रूपक 3) ताल धमार 4) ताल भजनी ठेका 5) ताल झपताल		

OR PAPER

MUSIC

New Syllabus,

B.A. I Year,

Semester - II, Paper - III, Theory .

Name Of Paper:- Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला व पखवाज अवनध्द (लेखी/शास्त्र)

Credit :- 3

Periods :- 55

Mark : 75

Internal Mark :- 35

End Of Semester Exam :- 40

प्रकरण 1

Periods Mark

पेपर IV मध्ये दिलेले सर्व ताल व त्यातील विविध रचना पं.वि.ना.भातखंडे ताललिपीमध्ये लिहिता येणे व हातावर टाळी देवून म्हणता येणे आवश्यक आहे.

14 10

प्रकरण 2

14 10

1) तबला / पखवाज या वाद्यांचा इतिहास व विकास

2) खालील संकल्पनांची संपुर्ण माहिती.

- 1) उठान 2) पेशकार 3) कायदा 4) पलटा 5) रेला
- 6) मोहरा.

प्रकरण 3

14 10

पं. वि. दि. पलुस्कर ताललीपीचा संपुर्ण अभ्यास.

प्रकरण 4 कलावंतांची जीवनचरीत्रे.

13 10

- 1) पं. कंठे महाराज 2) पं. राम सहायजी.
- 3) उ. करामतुल्ला खॉ 4) पं. पुरुषोत्तमदास पखवाजी.

MUSIC
New Syllabus,
B.A. I Year,

Semester - II, Paper - IV, Practical.

Name Of Paper:- Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला व पखवाज अवनध्द (प्रात्यक्षिक / क्रियात्मक)

Credit :- 3

Periods :- 84

Mark : 75

Internal Mark :- No Internal Mark

End Of Semester Exam :- 75

प्रकरण 1

Periods

Mark

खाली दिलेल्या तालांमध्ये दिलेल्या वर्णनाप्रमाणे दहा मिनीटे स्वतंत्र तबला/पखवाज वादन करणे आवश्यक आहे. उठान, पेशकार, कायदा, तुकडा, मुखडा, रेला, परण, चक्रदार, तिहाई –बेदम, दमदार.

20

15

तबला :- तीनताल, झपताल, एकताल, रूपक.

पखवाज :- चौताल, सुलताल, धमार.

प्रकरण 2

20

20

केरवा व दादरा तालामध्ये लग्गी – लडीचे पाच मिनिट वादन करणे आवश्यक आहे.

प्रकरण 3

15

13

ताल तीनताल, ताल झपताल, ताल एकताल, ताल रूपक या तालांमध्ये एक चतस्र जातीचा कायदा चार पलटयासह व एक धिरधिर चा रेला चार पलटयासह. करणे आवश्यक आहे.

प्रकरण 4

12

12

प्रकरण 1,2,3 मध्ये दिलेले सर्व ताल व त्यातील रचना हातावर टाळी देवून म्हणता येणे व पढंत करता येणे आवश्यक आहे.

प्रकरण 5

12

15

समान मात्रा असणा-या वेगवेगळ्या तालांचा तुलनात्मक अभ्यास.

1) रूपक – तेवरा 2) झपताल– सुलताल 3) एकताल – चौताल.

Suggested Reading.

- 1) हिन्दुस्तानी संगीत पध्दती – क्रमिक पुस्तक मालिका भाग 1 ते 6 – पं.वि.ना.भातखंडे.
- 2) क्रमिक आलाप तान – भाग 1 ते 4– पं.वि.ना.भातखंडे.
- 3) पं.वि.ना.भातखंडे सरगमगीत संग्रह– – पं.वि.ना.भातखंडे.
- 4) क्रमिक पुस्तक मालिका सर्व खंड – पं.वि.ना.भातखंडे.
- 5) संगीत विशारद – वसंत डॉ. लक्ष्मीनारायण गर्ग.
- 6) राग विशारद भाग 1 ते 2 – डॉ. लक्ष्मीनारायण गर्ग.
- 7) संगीत शास्त्र – भगवतशरण शर्मा.
- 8) संगीत शास्त्र – डॉ. जगदीशसहाय कुलश्रेष्ठ.
- 9) भारतीय संगीत का इतिहास – भगवतशरण शर्मा.
- 10) संगीत निबंधावली डॉ. लक्ष्मीनारायण शर्मा.
- 11) निबंध संगीत – डॉ. लक्ष्मीनारायण शर्मा.
- 12) राष्ट्रीय संगीत – डॉ. लक्ष्मीनारायण शर्मा
- 13) संगीत भारतीय अंक – डॉ. लक्ष्मीनारायण शर्मा
- 14) ताल प्रकाश – भगवतशरण शर्मा.
- 15) तबलेपर दिल्ली और पूरब – पं.सत्यनारायण वशिष्ठ
- 16) कायदा और पेशकार – पं.सत्यनारायण वशिष्ठ
- 17) ताल बोध – कालीचरन गौड़
- 18) ताल तरंग – प्रा.एस.व्ही.शिंदे.
- 19) बॉसुरी शिक्षा – सी.एल.श्रीवास्तव. "विजय".
- 20) अभिनव गीतांजलि भाग 1 ते 5 – पं.रामाश्रय झा. "रामरंग"
- 21) अभिनव गीत मंजरी भाग 1 ते 3 – श्रीकृष्णनारायण रातंजनकर
- 22) राग दर्पण – भाग 1 ते 3 – पं. जगदीशनारायण पाठक.
- 23) राग परीचय भाग 1 ते 4 – प्रो. हरिश्चन्द्र श्रीवास्तव.
- 24) पखवाज और तबला के घराने एवं परंपराएँ – डॉ. आबान ए. मिस्त्री.
- 25) ताल – शास्त्र परीचय भाग 1 डॉ. मनोहर भालचन्द्रराव मराठे.
- 26) **Musical Instrument Of The World – Angil & Jodhi.**
- 27) **The Music and Musical Instruments Of Southern Indian And Deccan – C.R.Day.**
- 28) **Musical Instrument Of india – S. Bandyopadhyaya**
- 29) प्रविण प्रवाह – प्रो. हरिश्चन्द्र श्रीवास्तव.
- 30) प्रभाकर प्रश्नोत्तर – प्रो. हरिश्चन्द्र श्रीवास्तव.
- 31) **A Historical Study of Indian Music – Swami Prajnanananda.**
- 32) **Hindusstani Music – Ashok D. Ranade.**
- 33) तबला – अरविंद मुळगांवकर
- 34) हार्मोनियम – प्रा. आर. आर. इंगळे.

- 35) संगीत शास्त्र विजयिनी – डॉ. नारायण मंगरूळकर.
- 36) रागदारी संगीतातील सौंदर्यस्थळे – रांचना भडकमकर.
- 37) संगीत शास्त्राचे गाईड. अरविंद गजेंद्रगडकर.
- 38) भारतीय संगीतातील घराणी आणि चरीत्र – डॉ. नारायण मंगरूळकर.
- 39) संगीत निबंध संग्रह – हरिश्चंद्र श्रीवास्तव.
- 40) संगीत शास्त्र परिचय – मधुकर गोडसे.
- 41) हिंदुस्थानी शास्त्रीय संगीतातील प्रतिभावंत – किरण फाटक.
- 42) संगीत विचार – अशोक दा. रानडे.
- 43) संगीतायण – मीना जौहरी.
- 44) संगीत शास्त्र परीचय – मोहना मार्लिकर.
- 45) ख्याल गायन शैली, विकसित आयाम – सत्यवती शर्मा.
- 46) संगीत निबंध संग्रह – प्रो. हरिश्चन्द्र श्रीवास्तव.
- 47) घरंदाज गायकी – वा.ह.देशपांडे.
- 48) संगीत शिक्षण श्री.सत्य प्रकाश पाराशर व श्रीमती मिथलेश कुमारी.
- 49) **Musical Instruments – B.C.Deva.**
- 50) हार्मोनियम – अनंत वि बेडेकर.
- 51) भारतीय वाद्यांचा इतिहास – ग.ह.तारळेकर.
- 52) मला उमगलेला तबला – श्री. अनंत लेले.
- 53) बांसुरी गाइड – मुकेश कुमार गर्ग.
- 54) कलासंगम – श्री. अजय देशपांडे.